
Đình Văn Quán

Đình thôn Văn Quán thuộc phường Văn Mỗ, quận Hà Đông. Theo truyền thuyết và các văn tự cổ như bia đá, thần phả, sắc phong... thì từ thế kỷ thứ XV đã có trang Văn Quán, đình Văn Quán cũng có từ ngày ấy. Đình thờ thành hoàng làng là bà Lê Thị Ngọc Bội – con gái thứ hai của vua Lê Thái Tông (1434 – 1442) đã chiêu dân lập trang Văn Quán, dựng miếu thờ Độc Cước - vị thần bảo hộ dân cư sông nước vốn ở vùng Sầm Sơn (Thanh Hoá) mà một số người đã theo bà ra trang Văn Quán. Sau khi bà mất, nhân dân Văn Quán đã lập đền thờ bà và thần Độc Cước.

Ban đầu, chùa được xây dựng bằng tranh tre mái lá, đến năm 1830 được tu bổ với quy mô to lớn trên khu đất cao trông về hướng Đông – Nam, hệ thống cột trụ tường bao, cổng pháo 2 tầng 8 mái, sân gạch, riêng, Đại bái, Hậu cung và giải vũ. Đại bái 3 gian hai chái, 4 vì nóc với 5 hàng chân cột. Các vì nóc ở đây làm theo lối chồng rường, riêng vì nóc hai đầu hồi chạm nổi mặt hổ phù to lớn, ở trên hình chim phượng đang xoè cánh bay.

Nghệ thuật điêu khắc tập trung ở trên 8 bức cốn. Các bức cốn ở gian giữa đều chạm “ngư long hí thủy” với loài vật thiêng, trung tâm là rồng nhưng không trùng lặp đơn điệu. Các bức cốn ở vì kèo thứ nhất (bên trái) lại chạm cảnh cảnh mai chim trĩ với cây mai gốc to, xù xì, cảnh nở đầy hoa, trên cảnh có đôi chim tình tự. Đình Văn Quán thờ một vị công chúa, vì thế trên các mảng nghệ thuật có nhiều hoạ tiết chim phượng.

Trang trí nghệ thuật còn tập trung phần điêu khắc ở các cửa võng, cuốn thư, hoành phi, khám thờ, long ngai, bài vị, hương án... Đây là những di vật quý được sơn son thiếp vàng làm cho di tích rực rỡ, sống động hẳn lên.

Theo Di tích Hà Tây, Sở Văn hóa Thông tin Hà Tây, 1999